

पुस्तकाचे नाव - भारतीय साम्राज्य : पुस्तक पाचवे (आर्य शासनपद्धती)

लेखकाचे नाव - पावगी नारायण भवानराव

प्रकाशक - सत्यप्रकाश छापखाना, पुणे

प्रकाशन वर्ष - १८९३

किंमत - १४ आणे

पृष्ठसंख्या - १६२

सारांश -

भारतीय साम्राज्य ालेतील हा पाचवा खंड आहे. यात आर्य शासनपद्धती व संस्था हा प्रतिपाद्य विषय आहे.

१) आर्यांची राज्यव्यवस्था, २) आर्यांची शासनपद्धती, आणि ३) आर्यांचे स्थानिक स्वराज्य या तीन भागांत विषयाचे अभ्यासपूर्ण विवरण केले आहे. या सर्व ाहितीला आवश्यक तेथे ानुस्ृती, तसेच विविध इंग्रजी विद्वत्तापूर्ण ग्रंथांचा संदर्भ दिला आहे.

भारतीय साम्राज्य.

पुस्तक पांचवें.

प्रस्तावना.

२५ १३

स्वे स्वे कर्मण्यभिरतः संसिद्धिं लभते नरः ॥

१ भारतीय साम्राज्याच्या प्रथम पुस्तकांत आर्य-देश व तत्संबंधीं वृत्तांत याविषयीची हकीकत दिली असून त्यांत एकंदर नऊ भाग आहेत:—

१ देशस्थिति व वर्णन २ उद्भिज्जसंपत्ति, व मुख्य उत्पन्न होणारे पदार्थ. ३ उद्भिज्जसंपत्ति व शाक पुष्पफलवैचित्र्य. ४ कृषिकर्म व तत्संबंधीं खतें, राव, व साधनें. ५ कृषिकर्म व तत्संबंधीं जनावरें, आणि जामिनीचा मगदूर. ६ प्राणिजातिसंपत्ति. ७ खनिज संपत्ति. ८ वातावरणमीमांसा. आणि ९ भरतखंड-भूरचना.

२ द्वितीय पुस्तकांत आर्य लोक व त्यांचे बुद्धि-वैभव याचेंच दिग्दर्शन केलें आहे, व त्याचे पांच भाग आहेत:—